Danske Lærerinder bedømte i Sverige paa en anonym Udtalelse fra Danmark og Følgerne heraf for deres svenske Kolleger.

Der blev i Sverige 1912 af Regeringen nedsat en Kommission med den Opgave at udarbejde et Forslag til Omregulering af Lærernes Løn- og Pensionsforhold, samt overveje Spørgsmaalet om Kvinders Ansættelse i større Omfang ved Rigets Almenskoler. Denne Kommission har 31. Okt. 1914 afgivet sin Betænkning, i hvilken Flertallet mener, at Kvinder bør have Adgang til alle Lærerstillinger ved Statens almene Skoler, med Undtagelse af dem, med Hensyn til hvilke det kan paavises, at Kvinder ikke egner sig for dem.

Kommissionens Betænkning blev af Regeringen forelagt Overstyrelsen for Rigets almene Skoler, som den 11. Juni 1915 har afgivet sin Betænkning, der i Spørgsmaalet angaaende Kvinders Kvalifikationer som Lærere ved Realskoler og højere Almenskoler for Drenge viser sig at være saavel i Uoverensstemmelse med Direktionens tidligere Udtalelser i dette Spørgsmaal, som afvigende fra det af Lønkommissionens Flertal fremsatte Forslag. Tidligere havde Overstyrelsen ingen Betænkelighed næret ved, at Kvinder uden Indskrænkning ansattes baade i Realskoler og Gymnasier, dog skulde ved Drengeskoler Halvdelen af de fast ansatte Faglærere være Mænd. Med Hensyn til Disciplinen havde den været af den Anskuelse, at den sættes haardest paa Prøve i Mellemklasserne: Realskolens øverste og Gymnasiets laveste Klasse. Nu foreslaar Overstyrelsen med Hensyn til Kvinders Anvendelighed ved Realskoler for Drenge og højere Almenskoler følgende:

1) At indfødt svensk Kvinde, som er ugift, skal kunne opnaa kgl. Udnævnelse og Befordring til Adjunkt ved Realskoler for Drenge og højere Almenskoler med hovedsagelig Undervisningspligt i Skolernes første Klasser.

2) At en saadan kvindelig Adjunkts hovedsagelige Undervisningspligt maa kunne forlægges til andre Klasser ved samme Skole, saafremt Skolens Overledelse efter en i hvert Tilfælde anstillet Prøve finder saadant tjenligt, samt

3) at som Betingelse for Kvinders Udnævnelse til fast ansat Faglærertjeneste ved Skolen for mandlig Ungdom skal gælde, hvad der i Skolelovens Par. 179, Punkterne 1—7 og i Par. 180, Punkterne 2—4 findes bestemt for Kvalifikation til en saadan Stilling, samt at hun ved Realskoler for Drenge og højere Almenskoler skal have mindst 2 Skoleaar gjort Tjeneste med Iver og Duelighed i det Omfang, som ifølge særlig Bestemmelse i Skoleloven kan komme til at paahvile kvindelige Adjunkter ved Skoler for mandlig Ungdom.

Med Hensyn til Kvinders Ansættelse ved det højere Lærerindeseminarium udtaler Overstyrelsen, at Lektorembederne ved dette bør kunne besættes med Kvinder, dog er den tilbøjelig til at gøre den Indskrænkning, at det ene af disse to Embeder bør besættes med en Mand, hvorimod Rektorstillingen ikke bør kunne indehaves af en Kvinde, da Kvinder paa Grund af deres mindre udviklede Anlæg for det formelle maa siges ikke at egne sig for en saadan Chefstilling.

Overstyrelsen støtter sit Forslag om Indskrænkninger i Kvindernes Adgang til Lærerstillinger ved højere almene Drengeskoler paa Erfaringer, gjorte ved to svenske Skoler og paa Oplysninger indhentede *fra unavngiven Kilde i Danmark,* hvor Kvinder i en Række Aar med gode Resultater har virket saavel ved en Del Drengeskoler, som staar under Statens Tilsyn, som ogsaa ved Statens Skoler. Særlig fremhæves det, at Resultaterne har været gode paa det Stadium, som svarer til de svenske Realskolers og Gymnasiers lavere Klasser. Overstyrelsen indrømmer, at det fremgaar af disse Erfaringer, at de kvindelige Lærere skattes for deres „Pligtopfyldelse, Orden og Nøjagtighed" og i saa Henseende ligesom med Hensyn til Fagindsigt og Undervisningsduelighed kan jævnstilles med de bedste mandlige Lærere, men paapeger den Fare, som netop kan ligge i disse kvindelige Fortrin, nemlig, at de taber Blikket for Helhedssynspunktet i Undervisningen. I Fag, som stiller større Krav til Lærerens Evne til perspektivisk og overskuelig Fremstilling er Kvinder af den Grund ikke sjælden mindre dygtige Lærere end f. Eks. i Sprog, hvor deres Kundskaber og Undervisningsevne mere kommer til deres Ret. — Stadig støttende sig paa de indhentede Oplysninger særlig *fra den unavngivne Kilde i Danmark* udtaler Overstyrelsen angaaende det personlige Forhold til Eleven, at det hænder, at der hos Kvinder i en vis Alder indtræder en Uligevægt i Dømmekraften, som faar hende til i forskellige Tilfælde at se den samme Sag paa forskellig Maade, og naar dette Forhold træder skarpere frem, kommer det til af Eleven at misforstaaes og betragtes som Udslag af Sympathi eller Antipathi eller med andre Ord lede til den Forestilling, at de kvindelige Lærere er „uretfærdige". Saadant hænder særlig i de højere Mellemskoleklasser, hvor den ubændige Drengenatur ellers tidt holdes indenfor Skrankerne ved en ligevægtig og fast Behandling fra Lærernes Side. Med Hensyn til disse og lignende Erfaringer synes det — saaledes lyder et i Sagen afgivet Slutningsskøn — at man bør være meget forsigtig med at lade Lærerinder læse med Elever over Fjortenaarsalderen i Skoler udelukkende for Drenge.

I Anledning af disse Udtalelser af Overstyrelsen har „Akademisk uddannede Kvinders Forening" indsendt en Protestskrivelse til Regeringen, hvori Foreningens Indvendinger sammenfattes i følgende Hovedpunkter:

at Overstyrelsens Forslag, at Kvindernes Adgang til Lærerstillinger ved Drengeskoler bør indskrænkes til Adjunktstillinger med hovedsagelig Undervisningspligt i de tre første Klasser fornemmeligst bygges paa *anonyme* Meddelelser fra Danmark, hvilke paa Grund af deres Anonymitet ikke bør tillægges nogen Betydning, og *isolerede* mindre gode Erfaringer med Hensyn til et Mindretal af kvindelige Faglærere ved Drengeskoler,

at Direktionen har undladt at benytte sig af de betydelig mere omfattende Erfaringer, som kunde hen-